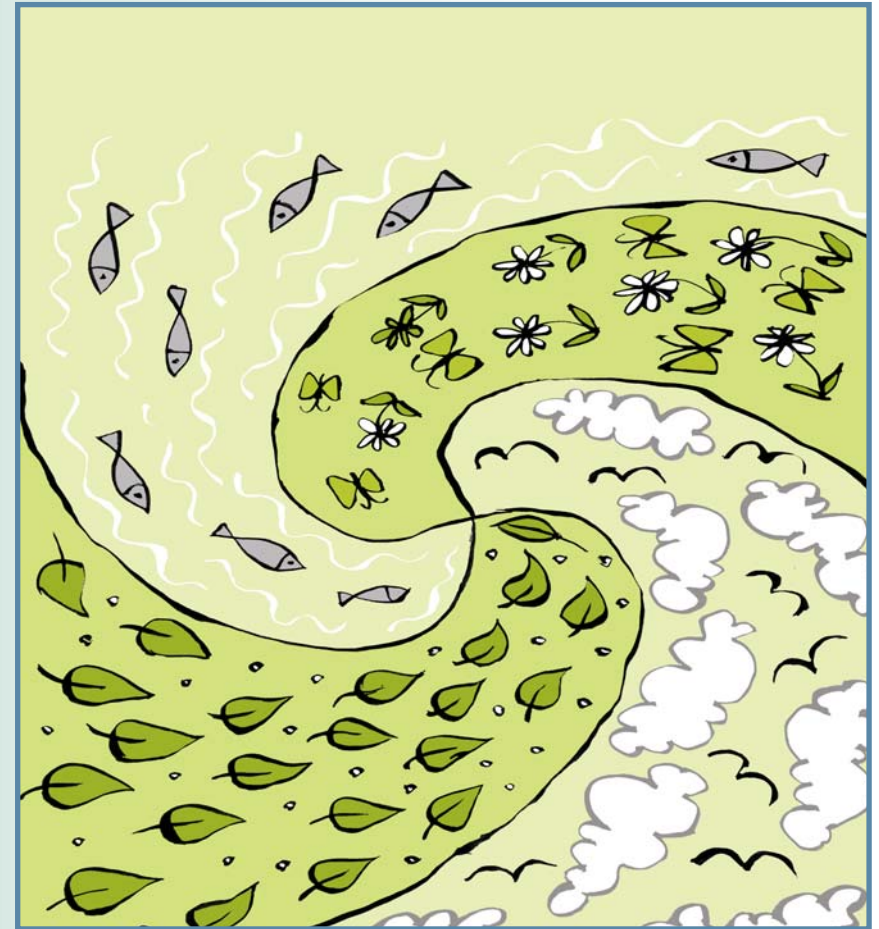

Világteremtés

A modul szerzője: Andóné Nagy Katalin,
Petik Ágota,
Ruzsa Ágnes

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

4. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a A káosz elemei					
A	A tanulók számba veszik az előkészített, egy kupacba összehányt anyagokat, eszközöket, és elképzelik, mit lehetne alkotni a rendezetlen tárgyhalmból. 10 perc	Észlelés Megfigyelés Fantázia	Egész osztály együtt		Nagyalakú lepedő, újságpapír, színes papírdarabkák, ka- vicsok, termékek, fonalak, filc- vagy más textildarabkák, bármilyen hozzá- férhető természetes anyag, esetleg olló
B	A lepedővel letakart eszközöket tapintással próbálják felismerni a gyerekek. A tanár kérdésére elmondják, szerintük mit lehetne létrehozni az anyagokból. 10 perc	Észlelés Megfigyelés Fantázia	Egész osztály együtt		Nagyalakú lepedő, újságpapír, színes papírdarabkák, ka- vicsok, termékek, fonalak, filc- vagy más textildarabkák, bármilyen hozzá- férhető természetes anyag, esetleg olló

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. AZ ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Világépítő játék csoportokban					
A	A gyerekek csoportokban dolgoznak. Egy szigetet kell létrehozniuk a fölhalmozott anyagokból. (Hozzátok létre az adott anyagokból a szigeteket, ahol szívesen élnétek!) A lepedő alá helyezett, összegyűrt újságok segítségével megformálják a sziget domborzatát, a fonalakkal, textildarabkákkal pedig a vizeket, utakat, növényzetet. A csoportok elképzelik saját lakhelyüket is. 20 perc	Kooperáció Kreativitás Fantázia Önismeret	Csoportmunka – alkotás		Nagyalakú lepedő, újságpapír, színes papírdarabkák, kavicsok, termékek, fonalak, filc- vagy más textildarabkák, bármilyen hozzáférhető természetes anyag, esetleg olló
II/b Ismerjük meg egymás szigetét!					
A	A gyerekek csoportosan megtekintik egymás szigetét. A csoportok beszámolnak, a látogatók pedig kérdeznek. Olyasmire is rákérdeznek, ami a látvány alapján nem derül ki. 15 perc	Megfigyelés Egymás alkotásainak értelmezése	Kooperatív tanulás – képtárlátogatás		
B	A csoportok nevet választanak a szigetüknek, és azt leírják egy szókérttyára. A tanár összekeveri a szókérttyákat, majd mindegyik csoport húz egyet. Ki kell találniuk, melyik sziget nevét húzták. 15 perc	Nyelvi fantázia Megfigyelés Egymás alkotásainak értelmezése	Kooperatív tanulás – ablak	Üres szókérttyák, filctoll, ablak	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C	A csoportok igyekeznek minél találóbb nevet adni egymás szigetének, lehet többet is. A sziget gazdái kiválasztják a nekik legjobban tetszőt. 15 perc	Nyelvi fantázia Egymás alkotásainak értelmezése	Kooperatív tanulás – szóforgó	Üres szókétyák, filctoll	
D	A csoportok megszemlélik a másik csoport szigetét, és listát írnak arról, mit találnak vonzóknak rajta, mit hiányolnak onnan. 15 perc	Egymás alkotásainak értelmezése, továbbgondolása	Kooperatív tanulás – beszélő korongok	Üres lapok, filctollak	
II/c Ymir – egy ősi világteremtés					
A	A tanár Ymir legendáját kezdi mesélni. Amikor odaér az olvasásban, hogy az istenek Ymir feldarabolt testéből teremtik meg a világot, kihelelyezi a testrészeket feltüntető szókétyákat. Ezt követően ötletbörzét tartanak arról, hogyan folytatnák a legendát, az óriás mely részéből mit alkottak az istenek. 15 perc	Analógiás gondolkodás Képi fantázia Kreativitás	Frontális osztálymunka – tanári bemutatás, ötletbörze	D1 (Szókétyák)	P1 (Legenda 1.)
B	A tanár Ymir legendáját kezdi mesélni. Amikor odaér az olvasásban, hogy az istenek Ymir feldarabolt testéből teremtik meg a világot, kiosztja a csoportoknak vagy a pároknak a kérdőíveket. A kérdőív kitöltése csoportokban, párokban, esetleg önálló munkában is történhet. 15 perc	Analógiás gondolkodás Képi fantázia Kreativitás	Frontális osztálymunka – tanári bemutatás Csoport-, páros vagy önálló munka	D2 (Kérdőív)	P1 (Legenda 1.)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/d Hogyan gondolták ezt a régiek?					
A	A csoportok elolvassák az eredeti legenda (Edda) nagyalakú papírokra írt részleteit, majd megbeszélik, melyik az a mozzanat, amelyet ők is ugyanúgy gondoltak, mint a régiek. 15 perc	Szövegértés Önértékelés	Önálló munka Kooperatív tanulás – szóforgó	D3 (Edda)	
B	A tanár felolvasása után arról beszélgetnek, melyek azok a mozzanatok, amelyeket a gyerekek is ugyanúgy képzeltek, mint a régiek. 15 perc	Szöveg megfigyelése Önértékelés	Egész osztály együtt – megbeszélés körben ülve		P2 (Legenda 2.)
III. ÖSSZEFOGLALÁS, ÉRTÉKELÉS					
III/a Belső képek kialakítása					
A	Madarak vagyunk, magasan röpködünk – zenehallgatás közben a gyerekek figyelik, milyen tájakat idéz fel bennük a zene, majd beszámolnak a belső képekről. 10 perc	Fantázia Belső képek megfogalmazása	Egész osztály együtt – zenehallgatás csukott szemmel, beszélgetés körben ülve		P3 (Zene) CD-lejátszó
III/b Értékelés					
A	A tanulók elmondják, hogyan tudtak együtt dolgozni a csoportjukkal. 5 perc	Önismeret Önálló véleményalkotás	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		
B	A tanulók elmondják, hogy a feladatok közül melyiket és hogyan folytatták volna még szívesen. 5 perc	Önismeret Önálló véleményalkotás	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		

TANÁRI MELLÉKLET

P1 LEGENDA 1.

A teremtés előtti állapotra két idézet:

Múltunk múltjában,
mikor semmi nem volt,
se homok, se tenger,
nem vert hűvös hullám,
föld nem terült el,
fölötte ég sem,
káprázó úr fújt,
fű sem fakadt.
Ásított a semmi.

(Edda-versek: *A jósnő szava*)

Rege-időn rég,
Ymir élt akkor,
nem volt homok, se tenger,
se hideg habok,
föld nem terült,
se fölöttünk ég,
nyílt varázsnyiladékban
fű nem feslett.

(A völva jövendölése, 3. In *Edda*. 7. o.)

A határtalan semmiben északon a Jég birodalma, délen a Tűz birodalma volt. Ott, ahol a forró levegő a faggal összetalálkozott, megolvadt a jég, és az olvadó cseppekből egy óriás keletkezett. Ő volt „az első lélegző lény”, aki a sötét, jeges, északi birodalom és a lángoló, tüzes, déli birodalom határán született a tűz és a jég egyesüléséből. Úgy hívták, hogy Ymir. Ez az Ymir a déróriások ősatya, gonosz, félelmetes teremtmény volt. A germán mitológia szerint a világ Ymir testéből készült. Az istenek feldarabolták őt, és testrészeiből megalkották a világot.

P2 LEGENDA 2.

Dömötör Tekla nyomán:

Ymir koponyájából lett az ég. Csontjából keletkeztek a hegyek, véréből a tenger és a tavak, hajából a fák és bokrok, fogából a kőgörgetegek és a sziklák. Húsából a talaj, könnyéből az esők. Szemöldökei falat alkottak, s ez választotta el a szárazföldet a tengerektől.

Az Edda így írja le a történetet:

Formálták a földet
Ymir húsából,
hegyeket csontjából;
Dérhideg óriás
koponyája komor ég lett,
vériverítéke a tenger.

(Vafrúdnir-ének, 21. In Edda. 64. o.)

Ymir húsából
hasították a földet,
véreből vették a tengert,
hegyekké csontjait törték,
hajából csomóztak erdőt,
 eget koponyája kerít.

Szempilláiból alkották
a szíves hatalmak
Emberhont az emberfiaknak;
háborgó felhőket
habartak agyvelejéből,
létevel lettek mindenek.

(Grímnir-ének, 40–41. In Edda. 82–83. o.)

P3 ZENE

Smetana, Bedřich: A Moldva (Hazám, No. 2.)